

Disposició final novena. *Habilitació normativa.*

El Govern dictarà totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i aplicació d'esta llei.

Disposició final deu. *Desplegament normatiu d'actuacions i procediments per mitjans electrònics, informàtics i telemàtics i relatius a mitjans d'autenticació.*

En l'àmbit de competències de l'Estat, el ministre d'Hisenda podrà dictar les corresponents normes de desplegament aplicable a les actuacions i procediments tributaris que es realitzen per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics i a les relacionades amb els mitjans d'autenticació utilitzats per l'Administració tributària.

Disposició final onze. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'1 de juliol del 2004 excepte l'apartat 2 de la disposició transitòria quarta que entrarà en vigor l'endemà de la publicació d'esta llei en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 17 de desembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

23399 LLEI 59/2003, de 19 de desembre, de firma electrònica. («BOE» 304, de 20-12-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El Reial Decret Llei 14/1999, de 17 de setembre, sobre firma electrònica, va ser aprovat amb l'objectiu de fomentar la ràpida incorporació de les noves tecnologies de seguretat de les comunicacions electròniques en l'activitat de les empreses, els ciutadans i les Administracions públiques. D'esta manera, es coadjuvava a potenciar el creixement i la competitivitat de l'economia espanyola per mitjà del ràpid establiment d'un marc jurídic per a la utilització d'una ferramenta que aporta confiança en la realització de transaccions electròniques en xarxes obertes com és el cas d'Internet. El mencionat reial decret llei va incorporar a l'ordenament públic espanyol la Directiva 1999/93/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 13 de desembre de 1999, per la qual s'establix un marc comunitari per a la firma electrònica, inclús abans de la seua promulgació i publicació en el «Diari Oficial de les Comunitats Europees».

Després de la seua ratificació pel Congrés dels Diputats, es va acordar la tramitació del Reial Decret Llei 14/1999 com a projecte de llei, a fi de sotmetre'l a

una més àmplia consulta pública i al posterior debat parlamentari per a perfeccionar el seu text. No obstant això, esta iniciativa va decaure a l'expirar el mandat de les Cambres al març del 2000. Esta llei, per tant, és el resultat del compromís assumit en la VI Legislatura, actualitzant al mateix temps el marc establert en el Reial Decret Llei 14/1999 per mitjà de la incorporació de les modificacions que aconsella l'experiència acumulada des de la seua entrada en vigor tant en el nostre país com en l'àmbit internacional.

II

El desenvolupament de la societat de la informació i la difusió dels efectes positius que se'n deriven exigix la generalització de la confiança de la ciutadania en les comunicacions telemàtiques. No obstant això, les dades més recents assenyalen que encara hi ha desconfiança per part dels intervinents en les transaccions telemàtiques i, en general, en les comunicacions que les noves tecnologies permeten a l'hora de transmetre informació, constituint esta falta de confiança un fre per al desenvolupament de la societat de la informació, en particular, l'Administració i el comerç electrònics.

Com a resposta a esta necessitat de conferir seguretat a les comunicacions per Internet sorgix, entre altres, la firma electrònica. La firma electrònica constituïx un instrument capaç de permetre una comprovació de la procedència i de la integritat dels missatges intercanviats a través de xarxes de telecomunicacions, oferint les bases per a evitar el repudi, si s'adopten les mesures oportunes basant-se en dades electròniques.

Els subjectes que fan possible l'ús de la firma electrònica són els denominats prestadors de servicis de certificació. Per a això expedixen certificats electrònics, que són documents electrònics que relacionen les ferramentes de firma electrònica en poder de cada usuari amb la seua identitat personal, donant-lo així a conèixer en l'àmbit telemàtic com a firmant.

La llei obliga els prestadors de servicis de certificació a efectuar una tutela i gestió permanent dels certificats electrònics que expedixen. Els detalls d'esta gestió han d'arreglar-se en l'anomenada declaració de pràctiques de certificació, on s'especifiquen les condicions aplicables a la sol·licitud, expedició, ús, suspensió i extinció de la vigència dels certificats electrònics. A més, estos prestadors estan obligats a mantindre accessible un servicis de consulta sobre l'estat de vigència dels certificats en què ha d'indicar-se de manera actualitzada si estos estan vigents o si la seua vigència ha sigut suspesa o extingida.

Així mateix, cal destacar que la llei defineix una classe particular de certificats electrònics denominats certificats reconeguts, que són els certificats electrònics que s'han expedit complint requisits qualificats pel que fa al seu contingut, als procediments de comprovació de la identitat del firmant i a la fiabilitat i garanties de l'activitat de certificació electrònica.

Els certificats reconeguts constituïxen una peça fonamental de l'anomenada firma electrònica reconeguda, que es defineix seguint les pautes imposades en la Directiva 1999/93/CE com la firma electrònica avançada basada en un certificat reconegut i generada per mitjà d'un dispositiu segur de creació de firma. A la firma electrònica reconeguda li atorga la llei l'equivalència funcional amb la firma manuscrita respecte de les dades consignades en forma electrònica.

D'altra banda, la llei conté les garanties que han de ser complides pels dispositius de creació de firma perquè puguen ser considerats com a dispositius segurs i conformar així una firma electrònica reconeguda.

La certificació tècnica dels dispositius segurs de creació de firma electrònica es basa en el marc establert per

la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria i en les seues disposicions de desplegament. Per a esta certificació s'utilitzaran les normes tècniques publicades a estos efectes en el «Diari Oficial de les Comunitats Europees» o, excepcionalment, les aprovades pel Ministeri de Ciència i Tecnologia.

Adicionalment, la Llei estableix un marc d'obligacions aplicables als prestadors de servicis de certificació, en funció de si estos emeten certificats reconeguts o no, i determina el seu règim de responsabilitat, tenint en compte els deures de diligència que incumbixen als firmants i als tercers destinataris de documents firmats electrònicament.

III

Esta llei es promulga per a reforçar el marc jurídic existint incorporant al seu text algunes novetats respecte del Reial Decret Llei 14/1999 que contribuïran a dinamitzar el mercat de la prestació de servicis de certificació.

Així, es revisa la terminologia, es modifica la sistèmica i se simplifica el text facilitant la seua comprensió i dotant-lo d'una estructura més coincident amb la nostra tècnica legislativa.

Una de les novetats que la Llei ofereix respecte del Reial Decret Llei 14/1999 és la denominació com a firma electrònica reconeguda de la firma electrònica que s'equipara funcionalment a la firma manuscrita. Es tracta simplement de la creació d'un concepte nou demandat pel sector, sense que això implique cap modificació dels requisits substantius que tant la Directiva 1999/93/CE com el Reial Decret Llei 14/1999 exigien. Amb això s'aclarix que no basta la firma electrònica avançada per a l'equiparació amb la firma manuscrita; és necessari que la firma electrònica avançada estiga basada en un certificat reconegut i haja sigut creada per un dispositiu segur de creació.

Així mateix, cal destacar de manera particular, l'eliminació del registre de prestadors de servicis de certificació, que ha donat pas a l'establiment d'un mer servici de difusió d'informació sobre els prestadors que operen en el mercat, les certificacions de qualitat i les característiques dels productes i servicis amb què compten per al desenvolupament de la seua activitat.

D'altra banda, la Llei modifica el concepte de certificació de prestadors de servicis de certificació per a atorgar-li major grau de llibertat i donar un major protagonisme a la participació del sector privat en els sistemes de certificació i eliminant les presumpcions legals associades a esta, adaptant-se de manera més precisa al que estableix la directiva. Així, s'afavorix l'autoregulació de la indústria, de manera que siga esta la que dissenye i gestione, d'acord amb les seues necessitats, sistemes voluntaris d'acreditació destinats a millorar els nivells tècnics i de qualitat en la prestació de servicis de certificació. El nou règim naix des del convenciment que els segells de qualitat són un instrument eficaç per a convèncer els usuaris dels avantatges dels productes i servicis de certificació electrònica, resultant imprescindible facilitar i agilitzar l'obtenció d'estos símbols externs per a aquells que els ofereixen al públic. Si bé s'arreglen fidelment en la llei els conceptes d'«acreditació» de prestadors de servicis de certificació i de «conformitat» dels dispositius segurs de creació de firma electrònica continguts en la directiva, la terminologia s'ha adaptat a la més comunament emprada i coneguda arrelgada en la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria.

Una altra modificació rellevant és que la llei aclaria l'obligació de constitució d'una garantia econòmica per part dels prestadors de servicis de certificació que emeten certificats reconeguts, establint una quantia mínima única de tres milions d'euros, flexibilitzant a més la com-

binació dels diferents instruments per a constituir la garantia.

D'altra banda, atés que la prestació de servicis de certificació no està subjecta a autorització prèvia, resulta important destacar que la llei reforça les capacitats d'inspecció i control del Ministeri de Ciència i Tecnologia, assenyalant que este departament podrà ser assistit d'entitats independents i tècnicament qualificades per a efectuar les labors de supervisió i control sobre els prestadors de servicis de certificació.

També ha de destacar-se la regulació que la llei conté respecte del document nacional d'identitat electrònic, que s'erigix en un certificat electrònic reconegut per a generalitzar l'ús d'instruments segurs de comunicació electrònica capaç de conferir la mateixa integritat i autenticitat que la que actualment rodeja les comunicacions a través de mitjans físics. La llei es limita a fixar el marc normatiu bàsic del nou DNI electrònic posant de manifest les seues dos notes més característiques —acredita la identitat del seu titular en qualsevol procediment administratiu i permet la firma electrònica de documents— remetent-se a la normativa específica quant a les particularitats del seu règim jurídic.

Així mateix, una altra novetat és l'establiment en la llei del règim aplicable a l'actuació de persones jurídiques com a firmants, als efectes d'integrar a estes entitats en el tràfic telemàtic. Se'n va així més enllà del Reial Decret Llei de 1999, que només permetia a les persones jurídiques ser titulars de certificats electrònics en l'àmbit de la gestió dels tributs. Precisament, l'enorme expansió que han tingut estos certificats en este àmbit en els últims anys, sense que això haja representat cap augment de la litigiositat ni d'inseguretat jurídica en les transaccions, aconsellen la generalització de la titularitat de certificats per persones morals.

En tot cas, els certificats electrònics de persones jurídiques no alteren la legislació civil i mercantil quant a la figura del representant orgànic o voluntari i no substituïxen els certificats electrònics que s'expedixen a persones físiques en què es reflectixen les dites relacions de representació.

Com a ressorts de seguretat jurídica, la llei exigeix, d'una banda, una especial legitimació perquè les persones físiques solliciten l'expedició de certificats; d'altra banda, obliga els sollicitants a responsabilitzar-se de la custòdia de les dades de creació de firma electrònica associades als dits certificats, tot això sense perjudic que puguen ser utilitzades per altres persones físiques vinculades a l'entitat. Finalment, de cara a tercers, limita l'ús d'estos certificats als actes que integren la relació entre la persona jurídica i les Administracions públiques i a les coses o servicis que constituïxen el gir o tràfic ordinari de l'entitat, sense perjudic dels possibles límits quantitatius o qualitatius que puguen afegir-se. Es tracta de conjugar el dinamisme que ha de presidir l'ús d'estos certificats en el tràfic amb les necessàries dosis de prudència i seguretat per a evitar que puguen nàixer obligacions incontrolables davant de tercers a causa d'un ús inadequat de les dades de creació de firma. L'equilibri entre l'un i l'altre principi s'ha establert sobre les coses i servicis que constituïxen el gir o tràfic ordinari de l'empresa de manera paral·lela a com el nostre més que centenari Codi de Comerç regula la vinculació davant de tercers dels actes de comerç realitzats pel factor de l'establiment.

Amb l'expressió «gir o tràfic ordinari» d'una entitat s'actualitza a un vocabulari més coincident amb els nostres dies el que en la legislació mercantil espanyola es denomina «establiment fabril o mercantil». Amb això es comprenen les transaccions efectuades mediatament o immediatament per a la realització del nucli d'activitat de l'entitat i les activitats de gestió o administratives necessàries per al desenvolupament d'esta, com la con-

tractació de subministraments tangibles i intangibles o de servicis auxiliars. Finalment, ha de recalcar-se que, encara que el «gir o tràfic ordinari» siga un terme encunyat pel dret mercantil, la regulació sobre els certificats de persones jurídiques no sols s'aplica a les societats mercantils, sinó a qualsevol tipus de persona jurídica que vullga fer ús de la firma electrònica en la seua activitat.

Adicionalment, s'afeg un règim especial per a l'expedició de certificats electrònics a entitats sense personalitat jurídica a què es referix l'article 33 de la Llei General Tributària, només als efectes de la seua utilització en l'àmbit tributari, en els termes que establisca el Ministeri d'Hisenda.

D'altra banda, seguint la pauta marcada per la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic, s'inclou dins de la modalitat de prova documental el suport en què figuren les dades firmades electrònicament, donant major seguretat jurídica a l'ocupació de la firma electrònica al sotmetre-la a les regles d'eficàcia en juí de la prova documental.

A més, ha de ressaltar-se que un altre aspecte nou de la llei és l'acolliment explícit que s'efectua de les relacions de representació que poden subjaure en l'ocupació de la firma electrònica. No hi ha dubte que l'institut de la representació està àmpliament generalitzat en el tràfic econòmic, d'ací la conveniència de dotar de seguretat jurídica la imputació a l'esfera jurídica del representat les declaracions que es cursen pel representant a través de la firma electrònica. Per a això, s'establix com a novetat que en l'expedició de certificats reconeguts que admeten entre els seus atributs relacions de representació, esta ha d'estar emparada en un document públic que acredite fefaentment la dita relació de representació així com la suficiència i idoneïtat dels poders conferits al representant. Així mateix, es preveuen mecanismes per a assegurar el manteniment de les facultats de representació durant tota la vigència del certificat reconegut.

Finalment, cal destacar que la llei permet que els prestadors de servicis de certificació podran, amb l'objectiu de millorar la confiança en els seus servicis, establir mecanismes de coordinació amb les dades que preceptivament hagen de constar en els Registres públics, en particular, per mitjà de connexions telemàtiques, a l'efecte de verificar les dades que figuren en els certificats en el moment de l'expedició d'estos. Estos mecanismes de coordinació també podran incloure la notificació telemàtica per part dels registres als prestadors de servicis de certificació de les variacions registrals posteriors.

IV

La llei consta de 36 articles agrupats en sis títols, 10 disposicions addicionals, dos disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

El títol I conté els principis generals que delimiten els àmbits subjectiu i objectiu d'aplicació de la llei, els efectes de la firma electrònica i el règim d'ocupació davant de les Administracions públiques i d'accés a l'activitat de prestació de servicis de certificació.

El règim aplicable als certificats electrònics es conté en el títol II, que dedica el seu primer capítol a determinar qui poden ser els seus titulars i a regular les vicissituds que afecten la seua vigència. El capítol II regula els certificats reconeguts i el tercer el document nacional d'identitat electrònic.

El títol III regula l'activitat de prestació de servicis de certificació establint les obligacions a què estan subjectes els prestadors —distingint amb nitidesa les que només afecten els que expedixen certificats reconeguts—, i el règim de responsabilitat aplicable.

El títol IV establix els requisits que han de reunir els dispositius de verificació i creació de firma electrònica i el procediment que ha de seguir-se per a obtenir segells de qualitat en l'activitat de prestació de servicis de certificació.

Els títols V i VI dediquen el seu contingut, respectivament, a fixar els règims de supervisió i sanció dels prestadors de servicis de certificació.

Finalment, tanquen el text les disposicions addicionals —que al·ludixen als règims especials que resulten d'aplicació preferent—, les disposicions transitòries —que incorporen seguretat jurídica a l'activitat desplegada a l'empara de la normativa anterior—, la disposició derogatòria i les disposicions finals relatives al fonament constitucional, l'habilitació per al desplegament reglamentari i l'entrada en vigor.

Esta disposició ha sigut sotmesa al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques previst en la Directiva 98/34/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juny de 1998, per la qual s'establix un procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques, modificada per la Directiva 98/48/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juliol de 1998, i en el Reial Decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als servicis de la societat de la informació.

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

1. Esta llei regula la firma electrònica, la seua eficàcia jurídica i la prestació de servicis de certificació.
2. Les disposicions contingudes en esta llei no alteren les normes relatives a la celebració, formalització, validesa i eficàcia dels contractes i qualssevol altres actes jurídics ni les relatives als documents en què els uns i els altres consten.

Article 2. *Prestadors de servicis de certificació subjecta a la llei.*

1. Esta llei s'aplicarà als prestadors de servicis de certificació establida a Espanya i als servicis de certificació que els prestadors residents o domiciliats en un altre Estat oferisquen a través d'un establiment permanent situat a Espanya.
2. Es denomina prestador de servicis de certificació la persona física o jurídica que expedix certificats electrònics o presta altres servicis en relació amb la firma electrònica.
3. S'entendrà que un prestador de servicis de certificació està establert a Espanya quan la seua residència o domicili social es trobe en territori espanyol, sempre que estos coincidisquen amb el lloc en què estiga efectivament centralitzada la gestió administrativa i la direcció dels seus negocis. En qualsevol altre cas, caldrà ajustar-se al lloc en què es realitze la dita gestió o direcció.
4. Es considerarà que un prestador opera per mitjà d'un establiment permanent situat en territori espanyol quan dispose en este, de forma continuada o habitual, d'instal·lacions o llocs de treball en què realitze tota o part de la seua activitat.
5. Es presumirà que un prestador de servicis de certificació està establert a Espanya quan el dit prestador o alguna de les seues sucursals s'haja inscrit en el Registre Mercantil o en un altre registre públic espanyol en

el qual siga necessària la inscripció per a l'adquisició de personalitat jurídica.

La mera utilització de mitjans tecnològics situats a Espanya per a la prestació o l'accés al servici no implicarà, per si sola, l'establiment del prestador a Espanya.

Article 3. *Firma electrònica, i documents firmats electrònicament.*

1. La firma electrònica és el conjunt de dades en forma electrònica, consignades junt amb altres o associades amb estes, que poden ser utilitzades com a mitjà d'identificació del firmant.

2. La firma electrònica avançada és la firma electrònica que permet identificar el firmant i detectar qualsevol canvi ulterior de les dades firmades, que està vinculada al firmant de manera única i a les dades a què es referix i que ha sigut creada per mitjans que el firmant pot mantindre des del seu exclusiu control.

3. Es considera firma electrònica reconeguda la firma electrònica avançada basada en un certificat reconegut i generada per mitjà d'un dispositiu segur de creació de firma.

4. La firma electrònica reconeguda tindrà respecte de les dades consignades en forma electrònica el mateix valor que la firma manuscrita en relació amb les consignades en paper.

5. Es considera document electrònic el redactat en suport electrònic que incorpore dades que estiguen firmades electrònicament.

6. El document electrònic serà suport de:

a) Documents públics, per estar firmats electrònicament per funcionaris que tinguen legalment atribuïda la facultat de donar fe pública, judicial, notarial o administrativa, sempre que actuen en l'àmbit de les seues competències amb els requisits exigits per la llei en cada cas.

b) Documents expedits i firmats electrònicament per funcionaris o empleats públics en l'exercici de les seues funcions públiques, conforme a la seua legislació específica.

c) Documents privats.

7. Els documents a què es referix l'apartat anterior tindran el valor i l'eficàcia jurídica que corresponga a la seua respectiva naturalesa, de conformitat amb la legislació que els resulte aplicable.

8. El suport en què es troben les dades firmades electrònicament serà admissible com a prova documental en juí. Si s'impugna l'autenticitat de la firma electrònica reconeguda, amb la qual s'hagen firmat les dades incorporades al document electrònic, es procedirà a comprovar que pel prestador de servicis de certificació, que expedix els certificats electrònics, es complixen tots els requisits establits en la llei quant a la garantia dels servicis que presta en la comprovació de l'eficàcia de la firma electrònica, i en especial, les obligacions de garantir la confidencialitat del procés així com l'autenticitat, conservació i integritat de la informació generada i la identitat dels firmants. Si s'impugna l'autenticitat de la firma electrònica avançada, amb la qual s'hagen firmat les dades incorporades al document electrònic, caldrà ajustar-se al que estableix l'apartat 2 de l'article 326 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

9. No es negaran efectes jurídics a una firma electrònica que no reunisca els requisits de firma electrònica reconeguda en relació a les dades a què estiga associada pel mer fet de presentar-se en forma electrònica.

10. Als efectes del que disposa este article, quan una firma electrònica s'utilitze conforme a les condicions acordades per les parts per a relacionar-se entre si, es tindrà en compte allò que s'haja estipulat entre estes.

Article 4. *Ocupació de la firma electrònica en l'àmbit de les Administracions públiques.*

1. Esta llei s'aplicarà a l'ús de la firma electrònica en el si de les Administracions públiques, els seus organismes públics i les entitats dependents o vinculades a estes i en les relacions que mantinguen aquelles i estos entre si o amb els particulars.

Les Administracions públiques, per a salvaguardar les garanties de cada procediment, podran establir condicions addicionals a la utilització de la firma electrònica en els procediments. Les dites condicions podran incloure, entre altres, la imposició de dates electròniques sobre els documents electrònics integrats en un expedient administratiu. S'entén per data electrònica el conjunt de dades en forma electrònica utilitzats com a mitjà per a constatar el moment en què s'ha efectuat una actuació sobre altres dades electròniques a què estan associades.

2. Les condicions addicionals a què es referix l'apartat anterior només podran fer referència a les característiques específiques de l'aplicació de què es tracte i hauran de garantir el compliment del que preveu l'article 45 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. Estes condicions seran objectives, proporcionades, transparents i no discriminatòries i no hauran d'obstaculitzar la prestació de servicis de certificació al ciutadà quan intervinguen distintes Administracions públiques nacionals o de l'Espai Econòmic Europeu.

3. Les normes que establisquen condicions generals addicionals per a l'ús de la firma electrònica davant de l'Administració General de l'Estat, els seus organismes públics i les entitats dependents o vinculades a estes es dictaran a proposta conjunta dels Ministeris d'Administracions Públiques i de Ciència i Tecnologia i amb un informe previ del Consell Superior d'Informàtica i per a l'impuls de l'Administració Electrònica.

4. La utilització de la firma electrònica en les comunicacions que afecten la informació classificada, la seguretat pública o la defensa nacional es regirà per la seua normativa específica.

Article 5. *Règim de prestació dels servicis de certificació.*

1. La prestació de servicis de certificació no està subjecta a autorització prèvia i es realitzarà en règim de lliure competència. No podran establir-se restriccions per als servicis de certificació que procedisquen d'un altre Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu.

2. Els òrgans de defensa de la competència vetlaran pel manteniment de condicions de competència efectiva en la prestació de servicis de certificació al públic per mitjà de l'exercici de les funcions que tinguen legalment atribuïdes.

3. La prestació al públic de servicis de certificació per les Administracions públiques, els seus organismes públics o les entitats dependents o vinculades a estes es realitzarà d'acord amb els principis d'objectivitat, transparència i no discriminació.

TÍTOL II

Certificats electrònics

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 6. *Concepte de certificat electrònic i de firmant.*

1. Un certificat electrònic és un document firmat electrònicament per un prestador de servicis de certi-

ficació que vincula unes dades de verificació de firma a un firmant i confirma la seua identitat.

2. El firmant és la persona que posseïx un dispositiu de creació de firma i que actua en nom propi o en nom d'una persona física o jurídica a la qual representa.

Article 7. *Certificats electrònics de persones jurídiques.*

1. Podran sol·licitar certificats electrònics de persones jurídiques els seus administradors, representants legals i voluntaris de poder suficient a estos efectes. Els certificats electrònics de persones jurídiques no podran afectar el règim de representació orgànica o voluntària regulat per la legislació civil o mercantil aplicable a cada persona jurídica.

2. La custòdia de les dades de creació de firma associades a cada certificat electrònic de persona jurídica serà responsabilitat de la persona física sol·licitant, la identificació de la qual s'inclourà en el certificat electrònic.

3. Les dades de creació de firma només podran ser utilitzades quan s'admeta en les relacions que mantinga la persona jurídica amb les Administracions públiques o en la contractació de béns o servicis que siguen propis o concernents al seu gir o tràfic ordinari. Així mateix, la persona jurídica podrà imposar límits addicionals, per raó de la quantia o de la matèria, per a l'ús d'estes dades que, en tot cas, hauran de figurar en el certificat electrònic.

4. S'entendran fets per la persona jurídica els actes o contractes en què la seua firma s'haja emprat dins dels límits previstos en l'apartat anterior.

Si la firma s'utilitza transgredint els límits mencionats, la persona jurídica quedarà vinculada davant de tercers només si els assumix com a propis o s'hagen realitzat en el seu interès. En cas contrari, els efectes d'estos actes recauran sobre la persona física responsable de la custòdia de les dades de creació de firma, qui podrà repetir, si és el cas, contra qui les haja utilitzat.

5. El que disposa este article no s'aplicarà als certificats que servisquen per a verificar la firma electrònica del prestador de servicis de certificació amb la qual firme els certificats electrònics que expedisca.

6. El que disposa este article no s'aplicarà als certificats que s'expedisquen a favor de les Administracions públiques, que estaran subjectes a la seua normativa específica.

Article 8. *Extinció de la vigència dels certificats electrònics.*

1. Són causes d'extinció de la vigència d'un certificat electrònic:

a) Expiració del període de validesa que figura en el certificat.

b) Revocació formulada pel firmant, la persona física o jurídica representada per este, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.

c) Violació o posada en perill del secret de les dades de creació de firma del firmant o del prestador de servicis de certificació o utilització indeguda d'estes dades per un tercer.

d) Resolució judicial o administrativa que ho ordene.

e) Defunció o extinció de la personalitat jurídica del firmant; defunció, o extinció de la personalitat jurídica del representat; incapacitat sobrevinguda, total o parcial, del firmant o del seu representat; terminació de la representació; dissolució de la persona jurídica representada o alteració de les condicions de custòdia o ús de les

dades de creació de firma que estiguen reflectides en els certificats expedits a una persona jurídica.

f) Cessament en l'activitat del prestador de servicis de certificació llevat que, amb el consentiment previ exprés del firmant, la gestió dels certificats electrònics expedits per aquell siguen transferits a un altre prestador de servicis de certificació.

g) Alteració de les dades aportades per a l'obtenció del certificat o modificació de les circumstàncies verificades per a l'expedició del certificat, com les relatives al càrrec o a les facultats de representació, de manera que este ja no siga conforme a la realitat.

h) Qualsevol altra causa lícita prevista en la declaració de pràctiques de certificació.

2. El període de validesa dels certificats electrònics serà adequat a les característiques i tecnologia emprada per a generar les dades de creació de firma. En el cas dels certificats reconeguts este període no podrà ser superior a quatre anys.

3. L'extinció de la vigència d'un certificat electrònic produirà els efectes davant de tercers, en els supòsits d'expiració del seu període de validesa, des que es produisca esta circumstància i, en els altres casos, des que la indicació de la dita extinció s'incloga en el servici de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de servicis de certificació.

Article 9. *Suspensió de la vigència dels certificats electrònics.*

1. Els prestadors de servicis de certificació suspendran la vigència dels certificats electrònics expedits si concorre alguna de les causes següents:

a) Sol·licitud del firmant, la persona física o jurídica representada per este, un tercer autoritzat o la persona física sol·licitant d'un certificat electrònic de persona jurídica.

b) Resolució judicial o administrativa que ho ordene.

c) L'existència de dubtes fundats sobre la concurrència de les causes d'extinció de la vigència dels certificats previstos en els paràgrafs c) i g) de l'article 8.1.

d) Qualsevol altra causa lícita prevista en la declaració de pràctiques de certificació.

2. La suspensió de la vigència d'un certificat electrònic produirà efectes des que s'incloga en el servici de consulta sobre la vigència dels certificats del prestador de servicis de certificació.

Article 10. *Disposicions comunes a l'extinció i suspensió de la vigència de certificats electrònics.*

1. El prestador de servicis de certificació farà constar immediatament, de manera clara i indubtable, l'extinció o suspensió de la vigència dels certificats electrònics en el servici de consulta sobre la vigència dels certificats quan tinga coneixement fundat de qualsevol dels fets determinants de l'extinció o suspensió de la seua vigència.

2. El prestador de servicis de certificació informará el firmant sobre esta circumstància de manera prèvia o simultània a l'extinció o suspensió de la vigència del certificat electrònic, especificant els motius i la data i l'hora en què el certificat quedarà sense efecte. En els casos de suspensió, indicarà, a més, la seua duració màxima, extingint-se la vigència del certificat si, transcorregut este termini, no s'ha alçat la suspensió.

3. L'extinció o suspensió de la vigència d'un certificat electrònic no tindrà efectes retroactius.

4. L'extinció o suspensió de la vigència d'un certificat electrònic es mantindrà accessible en el servei de consulta sobre la vigència dels certificats almenys fins a la data en què haja finalitzat el seu període inicial de validesa.

CAPÍTOL II

Certificats reconeguts

Article 11. *Concepte i contingut dels certificats reconeguts.*

1. Són certificats reconeguts els certificats electrònics expedits per un prestador de serveis de certificació que complisca els requisits establits en esta llei quant a la comprovació de la identitat i la resta de circumstàncies dels sol·licitants i a la fiabilitat i les garanties dels serveis de certificació que presten.

2. Els certificats reconeguts inclouran, almenys, les dades següents:

- a) La indicació que s'expedixen com a tals.
- b) El codi identificatiu únic del certificat.
- c) La identificació del prestador de serveis de certificació que expedix el certificat i el seu domicili.
- d) La firma electrònica avançada del prestador de serveis de certificació que expedix el certificat.
- e) La identificació del firmant, en el supòsit de persones físiques, pel seu nom i cognoms i el seu número de document nacional d'identitat o a través d'un pseudònim que conste com a tal de manera inequívoca i, en el supòsit de persones jurídiques, per la seua denominació o raó social i el seu codi d'identificació fiscal.
- f) Les dades de verificació de firma que corresponguen a les dades de creació de firma que es troben sota el control del firmant.
- g) El començament i la fi del període de validesa del certificat.
- h) Els límits d'ús del certificat, si s'hi estableixen.
- i) Els límits del valor de les transaccions per a les quals pot utilitzar-se el certificat, si s'hi estableixen.

3. Els certificats reconeguts podran així mateix contindre qualsevol altra circumstància o atribut específic del firmant en el cas que siga significatiu en funció del fi propi del certificat i sempre que aquell ho sol·licite.

4. Si els certificats reconeguts admeten una relació de representació, inclouran una indicació del document públic que acredite de forma fefaent les facultats del firmant per a actuar en nom de la persona o entitat a què represente i, en cas de ser obligatòria la inscripció, de les dades registrals, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 13.

Article 12. *Obligacions prèvies a l'expedició de certificats reconeguts.*

Abans de l'expedició d'un certificat reconegut, els prestadors de serveis de certificació hauran de complir les obligacions següents:

- a) Comprovar la identitat i circumstàncies personals dels sol·licitants de certificats d'acord amb el que disposa l'article següent.
- b) Verificar que la informació continguda en el certificat és exacta i que inclou tota la informació prescrita per a un certificat reconegut.
- c) Assegurar-se que el firmant està en possessió de les dades de creació de firma corresponents a les de verificació que consten en el certificat.

d) Garantir la complementarietat de les dades de creació i verificació de firma, sempre que les dos siguen generades pel prestador de serveis de certificació.

Article 13. *Comprovació de la identitat i altres circumstàncies personals dels sol·licitants d'un certificat reconegut.*

1. La identificació de la persona física que sol·licite un certificat reconegut exigirà que es persone davant dels encarregats de verificar-la i s'acreditarà per mitjà del document nacional d'identitat, passaport o altres mitjans admesos en dret. Podrà prescindir-se que haja de personar-se si la seua firma en la sol·licitud d'expedició d'un certificat reconegut ha sigut legitimada en presència notarial.

El règim de personar-se en la sol·licitud de certificats que s'expedisquen amb la identificació prèvia del sol·licitant davant de les Administracions públiques es regirà pel que estableix la normativa administrativa.

2. En el cas de certificats reconeguts de persones jurídiques, els prestadors de serveis de certificació comprovaran, a més, les dades relatives a la constitució i personalitat jurídica i a l'extensió i vigència de les facultats de representació del sol·licitant, bé per mitjà de consulta en el registre públic en què estiguen inscrits els documents de constitució i d'apoderament, bé per mitjà dels documents públics que servisquen per a acreditar els aspectes mencionats de manera fefaent, quan aquells no siguen d'inscripció obligatòria.

3. Si els certificats reconeguts reflectixen una relació de representació voluntària, els prestadors de serveis de certificació comprovaran les dades relatives a la personalitat jurídica del representat i a l'extensió i vigència de les facultats del representant, bé per mitjà de consulta en el registre públic en què estiguen inscrites, bé per mitjà dels documents públics que servisquen per a acreditar els aspectes mencionats de manera fefaent, quan aquells no siguen d'inscripció obligatòria. Si els certificats reconeguts admeten altres supòsits de representació, els prestadors de serveis de certificació hauran d'exigir l'acreditació de les circumstàncies en què es fonamenten, en la mateixa forma prevista anteriorment.

Quan el certificat reconegut continga altres circumstàncies personals o atributs del sol·licitant, com la seua condició de titular d'un càrrec públic, la seua pertinença a un col·legi professional o la seua titulació, estes hauran de comprovar-se per mitjà dels documents oficials que les acrediten, de conformitat amb la seua normativa específica.

4. El que disposen els apartats anteriors podrà no ser exigible en els casos següents:

a) Quan la identitat o altres circumstàncies permanents dels sol·licitants dels certificats consten ja al prestador de serveis de certificació en virtut d'una relació preexistent, en la qual, per a la identificació de l'interessat, s'hagen emprat els mitjans assenyalats en este article i el període de temps transcorregut des de la identificació siga menor de cinc anys.

b) Quan, per a sol·licitar un certificat, s'utilitze un altre vigent per a l'expedició del qual s'haja identificat el firmant en la forma prescrita en este article i li conste al prestador de serveis de certificació que el període de temps transcorregut des de la identificació és menor de cinc anys.

5. Els prestadors de serveis de certificació podran realitzar les actuacions de comprovació previstes en este article per si o per mitjà d'altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, sent responsable, en tot cas, el prestador de serveis de certificació.

Article 14. Equivalència internacional de certificats reconeguts.

Els certificats electrònics que els prestadors de servicis de certificació establida en un Estat que no siga membre de l'Espai Econòmic Europeu expedisquen als públics com certificats reconeguts d'acord amb la legislació aplicable en este Estat es consideraran equivalents als expedits pels establits a Espanya, sempre que es complisca alguna de les condicions següents:

a) Que el prestador de servicis de certificació reu-nisca els requisits establits en la normativa comunitària sobre firma electrònica per a l'expedició de certificats reconeguts i haja sigut certificat conforme a un sistema voluntari de certificació establida en un Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu.

b) Que el certificat estiga garantit per un prestador de servicis de certificació establida en l'Espai Econòmic Europeu que complisca els requisits establits en la normativa comunitària sobre firma electrònica per a l'expedició de certificats reconeguts.

c) Que el certificat o el prestador de servicis de certificació estiguen reconeguts en virtut d'un acord bilateral o multilateral entre la Comunitat Europea i tercers països o organitzacions internacionals.

CAPÍTOL III

El document nacional d'identitat electrònic

Article 15. Document nacional d'identitat electrònic.

1. El document nacional d'identitat electrònic és el document nacional d'identitat que acredita electrònicament la identitat personal del seu titular i permet la firma electrònica de documents.

2. Totes les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, reconeixeran l'eficàcia del document nacional d'identitat electrònic per a acreditar la identitat i les altres dades personals del titular que consten en este, i per a acreditar la identitat del firmant i la integritat dels documents firmats amb els dispositius de firma electrònica en este inclosos.

Article 16. Requisits i característiques del document nacional d'identitat electrònic.

1. Els òrgans competents del Ministeri de l'Interior per a l'expedició del document nacional d'identitat electrònic compliran les obligacions que la present Llei imposa als prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats reconeguts a excepció de la relativa a la constitució de la garantia a què es referix l'apartat 2 de l'article 20.

2. L'Administració General de l'Estat emprarà, en la mesura que siga possible, sistemes que garantisquen la compatibilitat dels instruments de firma electrònica inclosos en el document nacional d'identitat electrònic amb els distints dispositius i productes de firma electrònica generalment acceptats.

TÍTOL III

Prestació de servicis de certificació

CAPÍTOL I

Obligacions

Article 17. Protecció de les dades personals.

1. El tractament de les dades personals que necessiten els prestadors de servicis de certificació per al

desenvolupament de la seua activitat i els òrgans administratius per a l'exercici de les funcions atribuïdes per esta llei se subjectarà al que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal i en les seues normes de desplegament.

2. Per a l'expedició de certificats electrònics al públic, els prestadors de servicis de certificació únicament podran demanar dades personals directament dels firmants o amb el consentiment previ exprés d'estos.

Les dades requerides seran exclusivament les necessàries per a l'expedició i el manteniment del certificat electrònic i la prestació d'altres servicis en relació amb la firma electrònica, i no es poden tractar amb fins distints sense el consentiment exprés del firmant.

3. Els prestadors de servicis de certificació que consignen un pseudònim en el certificat electrònic a sollicitud del firmant hauran de constatar la seua verdadera identitat i conservar la documentació que l'acredite.

Els dits prestadors de servicis de certificació estaran obligats a revelar la identitat dels firmants quan la solliciten els òrgans judicials en l'exercici de les funcions que tenen atribuïdes i en els altres supòsits previstos en l'article 11.2 de la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal en què així es requerisca.

4. En tot cas, els prestadors de servicis de certificació no inclouran en els certificats electrònics que expedisquen, les dades a les quals es fa referència en l'article 7 de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

Article 18. Obligacions dels prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats electrònics.

Els prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats electrònics hauran de complir les obligacions següents:

a) No emmagatzemar ni copiar les dades de creació de firma de la persona a qui hagen prestat els seus servicis.

b) Proporcionar al sollicitant abans de l'expedició del certificat la següent informació mínima, que haurà de transmetre's de manera gratuïta, per escrit o per via electrònica:

1r. Les obligacions del firmant, la forma en què han de custodiar-se les dades de creació de firma, el procediment que haja de seguir-se per a comunicar la pèrdua o possible utilització indeguda d'estes dades i determinats dispositius de creació i de verificació de firma electrònica que siguen compatibles amb les dades de firma i amb el certificat expedit.

2n. Els mecanismes per a garantir la fiabilitat de la firma electrònica d'un document al llarg del temps.

3r. El mètode utilitzat pel prestador per a comprovar la identitat del firmant o altres dades que figuren en el certificat.

4t. Les condicions necessàries d'utilització del certificat, els seus possibles límits d'ús i la forma en què el prestador garantix la seua responsabilitat patrimonial.

5t. Les certificacions que haja obtingut, si és el cas, el prestador de servicis de certificació i els procediments aplicables per a la resolució extrajudicial dels conflictes que puguen sorgir per l'exercici de la seua activitat.

6t. Les altres informacions contingudes en la declaració de pràctiques de certificació.

La informació esmentada anteriorment que siga rellevant per a tercers afectats pels certificats, haurà d'estar disponible a instància d'estos.

c) Mantindre un directori actualitzat de certificats en què s'indicaran els certificats expedits i si estan

vigents o si la seua vigència ha sigut suspesa o extingida. La integritat del directori es protegirà per mitjà de la utilització dels mecanismes de seguretat adequats.

d) Garantir la disponibilitat d'un servici de consulta sobre la vigència dels certificats ràpid i segur.

Article 19. *Declaració de pràctiques de certificació.*

1. Tots els prestadors de servicis de certificació formularan una declaració de pràctiques de certificació en què detallaran, en el marc d'esta llei i de les seues disposicions de desplegament, les obligacions que es comprometen a complir en relació amb la gestió de les dades de creació i verificació de firma i dels certificats electrònics, les condicions aplicables a la sollicitud, expedició, ús, suspensió i extinció de la vigència dels certificats, les mesures de seguretat tècniques i organitzatives, els perfils i els mecanismes d'informació sobre la vigència dels certificats i, si és el cas, l'existència de procediments de coordinació amb els Registres públics corresponents que permeten l'intercanvi d'informació de manera immediata sobre la vigència dels poders indicats en els certificats i que hagen de figurar preceptivament inscrits en estos registres.

2. La declaració de pràctiques de certificació de cada prestador estarà disponible al públic de manera fàcilment accessible, almenys per via electrònica i de manera gratuïta.

3. La declaració de pràctiques de certificació tindrà la consideració de document de seguretat als efectes previstos en la legislació en matèria de protecció de dades de caràcter personal i haurà de contindre tots els requisits exigits per a este document en la mencionada legislació.

Article 20. *Obligacions dels prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats reconeguts.*

1. A més de les obligacions establides en este capítol, els prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats reconeguts hauran de complir les obligacions següents:

a) Demostrar la fiabilitat necessària per a prestar servicis de certificació.

b) Garantir que pugua determinar-se amb precisió la data i l'hora en què es va expedir un certificat o es va extingir o va suspendre la seua vigència.

c) Emprar personal amb la qualificació, coneixements i experiència necessaris per a la prestació dels servicis de certificació oferida i els procediments de seguretat i de gestió adequats en l'àmbit de la firma electrònica.

d) Utilitzar sistemes i productes fiables que estiguen protegits contra tota alteració i que garantisquen la seguretat tècnica i, si és el cas, criptogràfica dels processos de certificació a què servixen de suport.

e) Prendre mesures contra la falsificació de certificats i, en el cas que el prestador de servicis de certificació genere dades de creació de firma, garantir la seua confidencialitat durant el procés de generació i la seua entrega per un procediment segur per al firmant.

f) Conservar registrada per qualsevol mitjà segur tota la informació i documentació relativa a un certificat reconegut i les declaracions de pràctiques de certificació vigent en cada moment, almenys durant 15 anys comptats des del moment de la seua expedició, de manera que puguen verificar-se les firmes efectuades amb este.

g) Utilitzar sistemes fiables per a emmagatzemar certificats reconeguts que permeten comprovar la seua autenticitat i impedir que persones no autoritzades alteren les dades, restringisquen la seua accessibilitat en els supòsits, o a les persones que el firmant haja indicat

i permeten detectar qualsevol canvi que afecte estes condicions de seguretat.

2. Els prestadors de servicis de certificació que expedisquen certificats reconeguts hauran de constituir una assegurança de responsabilitat civil per un import almenys de 3.000.000 d'euros per a afrontar el risc de la responsabilitat pels danys i perjuís que pugua ocasionar l'ús dels certificats que expedisquen.

L'esmentada garantia podrà ser substituïda totalment o parcialment per una garantia per mitjà d'aval bancari o assegurança de caució, de manera que la suma de les quantitats assegurades siga almenys de 3.000.000 d'euros.

Les quanties i els mitjans d'assegurament i garantia establits en els dos paràgrafs anteriors podran ser modificats mitjançant un real decret.

Article 21. *Cessament de l'activitat d'un prestador de servicis de certificació.*

1. El prestador de servicis de certificació que haja de cessar en la seua activitat haurà de comunicar-ho als firmants que utilitzen els certificats electrònics que haja expedit, així com als sollicitants de certificats expedits a favor de persones jurídiques; i podrà transferir, amb el seu consentiment exprés, la gestió dels que continuen sent vàlids en la data en què el cessament es produísca a un altre prestador de servicis de certificació que els assumisca o, en cas contrari, extingir la seua vigència. L'esmentada comunicació es durà a terme amb una antelació mínima de dos mesos al cessament efectiu de l'activitat i informarà, si és el cas, sobre les característiques del prestador a qui es proposa la transferència de la gestió dels certificats.

2. El prestador de servicis de certificació que expedisca certificats electrònics al públic haurà de comunicar al Ministeri de Ciència i Tecnologia, amb l'antelació indicada en l'anterior apartat, el cessament de la seua activitat i la destinació que done als certificats, especificant, si és el cas, si transferirà la gestió i a qui, o si extingirà la seua vigència.

Igualment, comunicarà qualsevol altra circumstància rellevant que pugua impedir la continuació de la seua activitat. En especial, haurà de comunicar, quan en tinga coneixement, l'obertura de qualsevol procés concursal que se seguísca contra ell.

3. Els prestadors de servicis de certificació remetraran al Ministeri de Ciència i Tecnologia, amb caràcter previ al cessament definitiu de la seua activitat, la informació relativa als certificats electrònics la vigència dels quals haja sigut extingida perquè este es faça càrrec de la seua custòdia a l'efecte del que preveu l'article 20.1.f). Este ministeri mantindrà accessible al públic un servici de consulta específic on figure una indicació sobre els mencionats certificats durant un període que considere suficient en funció de les consultes efectuades a este.

CAPÍTOL II

Responsabilitat

Article 22. *Responsabilitat dels prestadors de servicis de certificació.*

1. Els prestadors de servicis de certificació respondran pels danys i perjuís que causen a qualsevol persona en l'exercici de la seua activitat quan incomplisquen les obligacions que els imposa esta llei.

La responsabilitat del prestador de servicis de certificació regulada en esta llei serà exigible conforme a les normes generals sobre la culpa contractual o extracontractual, segons siga procedent, si bé correspondrà

al prestador de servicis de certificació demostrar que va actuar amb la diligència professional que li és exigible.

2. Si el prestador de servicis de certificació no complix les obligacions assenyalades en els paràgrafs b) al d) de l'article 12 en garantir un certificat electrònic expedid per un prestador de servicis de certificació establert en un Estat no pertanyent a l'Espai Econòmic Europeu, serà responsable pels danys i perjudis causats per l'ús de este certificat.

3. De manera particular, el prestador de servicis de certificació respondrà dels perjudis que es causen al firmant o a tercers de bona fe per la falta o el retard en la inclusió en el servicis de consulta sobre la vigència dels certificats de l'extinció o suspensió de la vigència del certificat electrònic.

4. Els prestadors de servicis de certificació assumiran tota la responsabilitat davant de tercers per l'actuació de les persones en què deleguen l'execució d'alguna o algunes de les funcions necessàries per a la prestació de servicis de certificació.

5. La regulació continguda en esta llei sobre la responsabilitat del prestador de servicis de certificació s'entén sense perjudi del que estableix la legislació sobre clàusules abusives en contractes realitzats amb consumidors.

Article 23. *Limitacions de responsabilitat dels prestadors de servicis de certificació.*

1. El prestador de servicis de certificació no serà responsable dels danys i perjudis ocasionats al firmant o tercers de bona fe, si el firmant incorre en algun dels supòsits següents:

a) No haver proporcionat al prestador de servicis de certificació informació veraç, completa i exacta sobre les dades que hagen de constar en el certificat electrònic o que siguin necessàries per a la seua expedició o per a l'extinció o suspensió de la seua vigència, quan la seua inexactitud no haja pogut ser detectada pel prestador de servicis de certificació.

b) La falta de comunicació sense demora al prestador de servicis de certificació de qualsevol modificació de les circumstàncies reflectides en el certificat electrònic.

c) Negligència en la conservació de les seues dades de creació de firma, en l'assegurament de la seua confidencialitat i en la protecció de tot accés o revelació.

d) No sol·licitar la suspensió o revocació del certificat electrònic en cas de dubte quant al manteniment de la confidencialitat de les seues dades de creació de firma.

e) Utilitzar les dades de creació de firma quan haja expirat el període de validesa del certificat electrònic o el prestador de servicis de certificació li notifique l'extinció o suspensió de la seua vigència.

f) Superar els límits que figuren en el certificat electrònic quant als seus possibles usos i a l'import individualitzat de les transaccions que puguen realitzar-se amb este o no utilitzar-lo conforme a les condicions establides i comunicades al firmant pel prestador de servicis de certificació.

2. En el cas dels certificats electrònics que arrepleguen un poder de representació del firmant, tant este com la persona o entitat representada, quan esta tinga coneixement de l'existència del certificat, estan obligats a sol·licitar la revocació o suspensió de la vigència del certificat en els termes previstos en esta llei.

3. Quan el firmant siga una persona jurídica, el sol·licitant del certificat electrònic assumirà les obligacions indicades en l'apartat 1.

4. El prestador de servicis de certificació tampoc serà responsable pels danys i perjudis ocasionats al firmant o a tercers de bona fe si el destinatari dels documents firmats electrònicament actua de manera neglig

gent. S'entendrà, en particular, que el destinatari actua de manera negligent en els casos següents:

a) Quan no comprove i tinga en compte les restriccions que figuren en el certificat electrònic quant als seus possibles usos i a l'import individualitzat de les transaccions que puguen realitzar-se amb este.

b) Quan no tinga en compte la suspensió o pèrdua de vigència del certificat electrònic publicat en el servicis de consulta sobre la vigència dels certificats o quan no verifique la firma electrònica.

5. El prestador de servicis de certificació no serà responsable dels danys i perjudis ocasionats al firmant o tercers de bona fe per la inexactitud de les dades que consten en el certificat electrònic, si estes li han sigut acreditades per mitjà de document públic. En el cas que estes dades hagen de figurar inscrites en un registre públic, el prestador de servicis de certificació haurà de comprovar-les en l'esmentat registre en el moment immediat anterior a l'expedició del certificat, i podrà emprar, si és el cas, mitjans telemàtics.

6. L'exempció de responsabilitat davant de tercers obliga el prestador de servicis de certificació a provar que va actuar en tot cas amb la deguda diligència.

TÍTOL IV

Dispositius de firma electrònica i sistemes de certificació de prestadors de servicis de certificació i de dispositius de firma electrònica

CAPÍTOL I

Dispositius de firma electrònica

Article 24. *Dispositius de creació de firma electrònica.*

1. Les dades de creació de firma són les dades úniques, com a codis o claus criptogràfiques privades, que el firmant utilitza per a crear la firma electrònica.

2. Un dispositiu de creació de firma és un programa o sistema informàtic que servix per a aplicar les dades de creació de firma.

3. Un dispositiu segur de creació de firma és un dispositiu de creació de firma que ofereix, almenys, les garanties següents:

a) Que les dades utilitzades per a la generació de firma poden produir-se només una vegada i assegura raonablement el seu secret.

b) Que hi ha una seguretat raonable que les dades utilitzades per a la generació de firma no poden ser derivades de les de verificació de firma o de la pròpia firma i que la firma està protegida contra la falsificació amb la tecnologia existent en cada moment.

c) Que les dades de creació de firma poden ser protegides de manera fiable pel firmant contra la seua utilització per tercers.

d) Que el dispositiu utilitzat no altera les dades o el document que haja de firmar-se ni impedis que este es mostre al firmant abans del procés de firma.

Article 25. *Dispositius de verificació de firma electrònica.*

1. Les dades de verificació de firma són les dades, com a codis o claus criptogràfiques públiques, que s'utilitzen per a verificar la firma electrònica.

2. Un dispositiu de verificació de firma és un programa o sistema informàtic que servix per a aplicar les dades de verificació de firma.

3. Els dispositius de verificació de firma electrònica garantiran, sempre que siga tècnicament possible, que

el procés de verificació d'una firma electrònica satisfaga, almenys, els requisits següents:

a) Que les dades utilitzades per a verificar la firma corresponguen a les dades mostrades a la persona que verifica la firma.

b) Que la firma es verifiqui de manera fiable i el resultat d'eixa verificació es presente correctament.

c) Que es verifiqui la firma electrònica puga, en cas necessari, establir de manera fiable el contingut de les dades firmades i detectar si han sigut modificades.

d) Que es mostren correctament tant la identitat del firmant o, si és el cas, conste clarament la utilització d'un pseudònim, com el resultat de la verificació.

e) Que es verifiquen de forma fiable l'autenticitat i la validesa del certificat electrònic corresponent.

f) Que puga detectar-se qualsevol canvi relatiu a la seua seguretat.

4. Així mateix, les dades referents a la verificació de la firma, com ara el moment en què esta es produïx o una constatació de la validesa del certificat electrònic en eixe moment, podran ser emmagatzemades per la persona que verifica la firma electrònica o per tercers de confiança.

CAPÍTOL II

Certificació de prestadors de servicis de certificació i de dispositius de creació de firma electrònica

Article 26. *Certificació de prestadors de servicis de certificació.*

1. La certificació d'un prestador de servicis de certificació és el procediment voluntari pel qual una entitat qualificada pública o privada emet una declaració a favor d'un prestador de servicis de certificació, que implica un reconeixement del compliment de requisits específics en la prestació dels servicis que s'ofereixen al públic.

2. La certificació d'un prestador de servicis de certificació podrà ser sol·licitada per este i podrà dur-se a terme, entre altres, per entitats de certificació reconeguda per una entitat d'acreditació designada d'acord amb el que disposa la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria, i en les seues disposicions de desplegament.

3. En els procediments de certificació podran utilitzar-se normes tècniques o altres criteris de certificació adequada. En cas d'utilitzar-se normes tècniques, s'empraran preferentment aquelles que gaudisquen d'ample reconeixement aprovades per organismes de normalització europeus i, si no n'hi ha, altres normes internacionals o espanyoles.

4. La certificació d'un prestador de servicis de certificació no serà necessària per a reconèixer eficàcia jurídica a una firma electrònica.

Article 27. *Certificació de dispositius segurs de creació de firma electrònica.*

1. La certificació de dispositius segurs de creació de firma electrònica és el procediment pel qual es comprova que un dispositiu complix els requisits establits en esta llei per a la seua consideració com a dispositiu segur de creació de firma.

2. La certificació podrà ser sol·licitada pels fabricants o importadors de dispositius de creació de firma i es durà a terme per les entitats de certificació reconeguda per una entitat d'acreditació designada d'acord amb el que disposa la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria i en les seues disposicions de desplegament.

3. En els procediments de certificació s'utilitzaran les normes tècniques els números de referència de les

quals hagen sigut publicats en el «Diari Oficial de la Unió Europea» i, excepcionalment, les aprovades pel Ministeri de Ciència i Tecnologia que es publicaran en l'adreça d'Internet d'este Ministeri.

4. Els certificats de conformitat dels dispositius segurs de creació de firma seran modificats o, si és el cas, revocats quan es deixen de complir les condicions establides per a la seua obtenció.

Els organismes de certificació asseguraran la difusió de les decisions de revocació de certificats de dispositius de creació de firma.

Article 28. *Reconeixement de la conformitat amb la normativa aplicable als productes de firma electrònica.*

1. Es presumirà que els productes de firma electrònica al·ludits en el paràgraf d) de l'apartat 1 de l'article 20 i en l'apartat 3 de l'article 24 són conformes amb els requisits previstos en estos articles si s'ajusten a les normes tècniques corresponents els números de referència de les quals hagen sigut publicats en el «Diari Oficial de la Unió Europea».

2. Es reconeixerà eficàcia als certificats de conformitat sobre dispositius segurs de creació de firma que hagen sigut atorgats pels organismes designats per a això en qualsevol Estat membre de l'Espai Econòmic Europeu.

TÍTOL V

Supervisió i control

Article 29. *Supervisió i control.*

1. El Ministeri de Ciència i Tecnologia controlarà el compliment pels prestadors de servicis de certificació, que expedisquen al públic certificats electrònics de les obligacions establides en esta llei i en les seues disposicions de desplegament. Així mateix, supervisarà el funcionament del sistema i dels organismes de certificació de dispositius segurs de creació de firma electrònica.

2. El Ministeri de Ciència i Tecnologia realitzarà les actuacions inspectores que siguen necessàries per a l'exercici de la seua funció de control.

Els funcionaris adscrits al Ministeri de Ciència i Tecnologia que realitzen la inspecció a què es referix l'apartat anterior tindran la consideració d'autoritat pública en l'exercici de les seues comeses.

3. El Ministeri de Ciència i Tecnologia podrà acordar les mesures apropiades per al compliment d'esta llei i les seues disposicions de desplegament.

4. El Ministeri de Ciència i Tecnologia podrà recórrer a entitats independents i tècnicament qualificades perquè l'assistisquen en les labors de supervisió i control sobre els prestadors de servicis de certificació que li assigna esta llei.

Article 30. *Deure d'informació i col·laboració.*

1. Els prestadors de servicis de certificació, l'entitat independent d'acreditació i els organismes de certificació tenen l'obligació de facilitar al Ministeri de Ciència i Tecnologia tota la informació i col·laboració necessàries per a l'exercici de les seues funcions.

En particular, hauran de permetre als seus agents o al personal inspector l'accés a les seues instal·lacions i la consulta de qualsevol documentació rellevant per a la inspecció de què es tracte. S'aplicarà, si és el cas, el que disposa l'article 8.5 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Admi-

nistrativa. En les seues inspeccions podran anar acompanyats d'experts o pèrits en les matèries sobre les quals versen aquelles.

2. Els prestadors de servicis de certificació hauran de comunicar al Ministeri de Ciència i Tecnologia l'inici de la seua activitat; les seues dades d'identificació; inclouran la identificació fiscal i registral, si és el cas; les dades que permeten establir comunicació amb el prestador, inclosos el nom de domini d'Internet; les dades d'atenció al públic, les característiques dels servicis que hagen de prestar; les certificacions obtingudes per als seus servicis, i les certificacions dels dispositius que utilitzen. Esta informació haurà de ser convenientment actualitzada pels prestadors i serà objecte de publicació en l'adreça d'Internet de l'esmentat ministeri amb la finalitat d'atorgar-li la màxima difusió i coneixement.

3. Quan, com a conseqüència d'una actuació inspectora, es tinga coneixement de fets que puguen ser constitutius d'infraccions tipificades en altres lleis, se'n donarà compte als òrgans o organismes competents per a la seua supervisió i sanció.

TÍTOL VI

Infraccions i sancions

Article 31. *Infraccions.*

1. Les infraccions dels preceptes d'esta llei es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

a) L'incompliment d'alguna de les obligacions establides en els articles 18 i 20 en l'expedició de certificats reconeguts, sempre que s'hagen causat danys greus als usuaris o la seguretat dels servicis de certificació s'haja vist greument afectada.

El que disposa este apartat no s'aplicarà respecte a l'incompliment de l'obligació de constitució de la garantia econòmica prevista en l'apartat 2 de l'article 20.

b) L'expedició de certificats reconeguts sense realitzar totes les comprovacions prèvies assenyalades en l'article 12, quan això afecte la majoria dels certificats reconeguts expedits en els tres anys anteriors a l'inici del procediment sancionador o des de l'inici de l'activitat del prestador si este període és menor.

3. Són infraccions greus:

a) L'incompliment d'alguna de les obligacions establides en els articles 18 i 20 en l'expedició de certificats reconeguts, excepte de l'obligació de constitució de la garantia prevista en l'apartat 2 de l'article 20, quan no constituísca infracció molt greu.

b) La falta de constitució pels prestadors que expedisquen certificats reconeguts de la garantia econòmica prevista en l'apartat 2 de l'article 20.

c) L'expedició de certificats reconeguts sense realitzar totes les comprovacions prèvies indicades en l'article 12, en els casos en què no constituísca infracció molt greu.

d) L'incompliment pels prestadors de servicis de certificació que no expedisquen certificats reconeguts de les obligacions assenyalades en l'article 18, si s'han causat danys greus als usuaris, o la seguretat dels servicis de certificació s'haja vist greument afectada.

e) L'incompliment pels prestadors de servicis de certificació de les obligacions establides en l'article 21 respecte al cessament d'activitat d'estos o que hi haja circumstàncies que impedisquen la continuació de la seua activitat, quan estes no siguen sancionables de confor-

mitat amb el que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

f) La resistència, obstrucció, excusa o negativa injustificada a l'actuació inspectora dels òrgans facultats per a portar-la a terme d'acord amb esta llei, i la falta o deficient presentació de la informació sol·licitada per part del Ministeri de Ciència i Tecnologia en la seua funció d'inspecció i control.

g) L'incompliment de les resolucions dictades pel Ministeri de Ciència i Tecnologia per a assegurar que el prestador de servicis de certificació s'ajuste a esta llei.

4. Constituïxen infraccions lleus:

L'incompliment pels prestadors de servicis de certificació que no expedisquen certificats reconeguts, de les obligacions assenyalades en l'article 18 i les restants d'esta llei, quan no constituísca infracció greu o molt greu, excepte les contingudes en l'apartat 2 de l'article 30.

Article 32. *Sancions.*

1. Per la comissió d'infraccions arrellegades en l'article anterior, s'imposaran les sancions següents:

a) Per la comissió d'infraccions molt greus, s'imposarà a l'infractor multa de 150.001 a 600.000 euros.

La comissió de dos o més infraccions molt greus en el termini de tres anys, podrà donar lloc, en funció dels criteris de graduació de l'article següent, a la sanció de prohibició d'actuació a Espanya durant un termini màxim de dos anys.

b) Per la comissió d'infraccions greus, s'imposarà a l'infractor multa de 30.001 a 150.000 euros.

c) Per la comissió d'infraccions lleus, s'imposarà a l'infractor una multa per un import de fins a 30.000 euros.

2. Les infraccions greus i molt greus podran comportar, a costa del sancionat, la publicació de la resolució sancionadora en el «Boletín Oficial del Estado» i en dos periòdics de difusió nacional o en la pàgina d'inici del lloc d'Internet del prestador i, si és el cas, en el lloc d'Internet del Ministeri de Ciència i Tecnologia, una vegada que aquella tinga caràcter ferm.

Per a la imposició d'esta sanció, es considerarà la repercussió social de la infracció comesa, el nombre d'usuaris afectats i la gravetat de l'il·lícit.

Article 33. *Graduació de la quantia de les sancions.*

La quantia de les multes que s'imposen, dins dels límits indicats, es graduarà tenint en compte el següent:

a) L'existència d'intencionalitat o reiteració.

b) La reincidència, per comissió d'infraccions d'esta naturalesa, sancionades mitjançant una resolució ferma.

c) La naturalesa i quantia dels perjudicats causats.

d) Termini de temps durant el qual s'haja comés la infracció

e) El benefici que haja reportat a l'infractor la comissió de la infracció.

f) Volum de la facturació a què afecte la infracció comesa.

Article 34. *Mesures provisionals.*

1. En els procediments sancionadors per infraccions greus o molt greus el Ministeri de Ciència i Tecnologia podrà adoptar, d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de

novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i les seues normes de desplegament, les mesures de caràcter provisional que s'estimen necessàries per a assegurar l'eficàcia de la resolució que definitivament es dicte, el bon fi del procediment, evitar el manteniment dels efectes de la infracció i les exigències dels interessos generals.

En particular, podran acordar-se les següents:

a) Suspensió temporal de l'activitat del prestador de servicis de certificació i, si és el cas, tancament provisional dels seus establiments.

b) Precintament, depòsit o confiscació de registres, suports i arxius informàtics i de documents en general, així com d'aparells i equips informàtics de qualsevol tipus.

c) Advertència al públic de l'existència de possibles conductes infractores i de la incoació de l'expedient sancionador de què es tracte, així com de les mesures adoptades per al cessament de les dites conductes.

En l'adopció i compliment de les mesures de restricció a què al·ludix este apartat es respectaran, en tot cas, les garanties, normes i procediments previstos en l'ordenament jurídic per a protegir els drets a la intimitat personal i a la protecció de les dades personals, quan estos puguen resultar afectats.

2. En els supòsits de danys d'excepcional gravetat en la seguretat dels sistemes emprats pel prestador de servicis de certificació que menyscaben seriosament la confiança dels usuaris en els servicis oferits, el Ministeri de Ciència i Tecnologia podrà acordar la suspensió o pèrdua de vigència dels certificats afectats, inclús amb caràcter definitiu.

3. En tot cas, es respectarà el principi de proporcionalitat de la mesura a adoptar amb els objectius que es pretenguen aconseguir en cada supòsit.

4. En casos d'urgència i per a la immediata protecció dels interessos implicats, les mesures provisionals previstes en este article podran ser acordades abans de la iniciació de l'expedient sancionador.

Les mesures hauran de ser confirmades, modificades o alçades en l'acord d'iniciació del procediment, que haurà d'efectuar-se dins dels 15 dies següents a la seua adopció, el qual podrà ser objecte del recurs que corresponga.

En tot cas, les dites mesures quedaran sense efecte si no s'inicia el procediment sancionador en este termini o quan l'acord d'iniciació no continga un pronunciament exprés sobre estes.

Article 35. *Multa coercitiva.*

L'òrgan administratiu competent per a resoldre el procediment sancionador podrà imposar multes coercitives per un import que no excedisca de 6.000 euros per cada dia que transcórrega sense complir les mesures provisionals que hagen sigut acordades.

Article 36. *Competència i procediment sancionador.*

1. La imposició de sancions per l'incompliment del que preveu esta llei correspondrà, en el cas d'infraccions molt greus, al ministre de Ciència i Tecnologia i en el d'infraccions greus i lleus, al secretari d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació.

No obstant això, l'incompliment de les obligacions establides en l'article 17 serà sancionat per l'Agència de Protecció de Dades d'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

2. La potestat sancionadora regulada en esta llei es realitzarà de conformitat amb el que estableix respecte

d'això en la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú i en les seues normes de desplegament.

Disposició adicional primera. *Fe pública i ús de firma electrònica.*

1. El que disposa esta llei no substituïx ni modifica les normes que regulen les funcions que corresponen als funcionaris que tinguen legalment la facultat de donar fe en documents en els quals es referix a l'àmbit de les seues competències sempre que actuen d'acord amb els requisits exigits en la llei.

2. En l'àmbit de la documentació electrònica, correspondrà a les entitats prestadores de servicis de certificació acreditar l'existència dels servicis prestats en l'exercici de la seua activitat de certificació electrònica, a sol·licitud de l'usuari, o d'una autoritat judicial o administrativa.

Disposició adicional segona. *Exercici de la potestat sancionadora sobre l'entitat d'acreditació i els organismes de certificació de dispositius de creació de firma electrònica.*

1. En l'àmbit de la certificació de dispositius de creació de firma, correspondrà al secretari d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació del Ministeri de Ciència i Tecnologia la imposició de sancions per la comissió, pels organismes de certificació de dispositius segurs de creació de firma electrònica o per l'entitat que els acredite, de les infraccions greus previstes en els paràgrafs e), f) i g) de l'apartat segon de l'article 31 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'Indústria, i de les infraccions lleus indicades en el paràgraf a) de l'apartat 3 de l'article 31 de l'esmentada llei que cometen en l'exercici d'activitats relacionades amb la certificació de firma electrònica.

2. Quan les dites infraccions meresquen la qualificació d'infraccions molt greus, seran sancionades pel Ministre de Ciència i Tecnologia.

Disposició adicional tercera. *Expedició de certificats electrònics a entitats sense personalitat jurídica per al compliment d'obligacions tributàries.*

Podran expedir-se certificats electrònics a les entitats sense personalitat jurídica a què es referix l'article 33 de la Llei General Tributària només a l'efecte de la seua utilització en l'àmbit tributari, en els termes que estableix el Ministre d'Hisenda.

Disposició adicional quarta. *Prestació de servicis per la Fabrica Nacional de Moneda i Timbre-Reial Casa de la Moneda.*

El que disposa esta llei s'entén sense perjuí del que estableix l'article 81 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social.

Disposició adicional quinta. *Modificació de l'article 81 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social.*

S'afeg un apartat dotze a l'article 81 de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social, amb la redacció següent:

«Dotze. En l'exercici de les funcions que li atribueix el present article, la Fàbrica Nacional de Mone-

da i Timbre-Reial Casa de la Moneda estarà exempta de la constitució de la garantia a què es referix l'apartat 2 de l'article 20 de la Llei 59/2003, de Firma Electrònica.»

Disposició addicional sexta. *Règim jurídic del document nacional d'identitat electrònic.*

1. Sense perjudi de l'aplicació de la normativa vigent en matèria del document nacional d'identitat en tot allò que s'adeqüe a les seues característiques particulars, el document nacional d'identitat electrònic es regirà per la seua normativa específica.

2. El Ministeri de Ciència i Tecnologia podrà dirigir-se al Ministeri de l'Interior perquè, per part d'este, s'adopten les mesures necessàries per a assegurar el compliment de les obligacions que li incumbisquen com a prestador de servicis de certificació en relació amb el document nacional d'identitat electrònic.

Disposició addicional setètima. *Emissió de factures per via electrònica.*

El que disposa esta llei s'entén sense perjudi de les exigències derivades de les normes tributàries en matèria d'emissió de factures per via electrònica.

Disposició addicional octava. *Modificacions de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic.*

U. Addició d'un nou apartat 3 a l'article 10 de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic.

S'afeg un apartat 3 amb el text següent:

«3. Quan s'haja atribuït un rang de numeració telefònica a servicis de tarifació addicional en el qual es permeta l'accés a servicis de la societat de la informació i es requerisca la seua utilització per part del prestador de servicis, esta utilització i la descàrrega de programes informàtics que efectuen funcions de marcació, hauran de realitzar-se amb el consentiment previ, informat i exprés de l'usuari.

A este efecte, el prestador del servici haurà de proporcionar almenys la informació següent:

a) Les característiques del servici que es va a proporcionar.

b) Les funcions que efectuaran els programes informàtics que es descarreguen, incloent-hi el número telefònic que es marcarà.

c) El procediment per a donar fi a la connexió de tarifació addicional, incloent-hi una explicació del moment concret en què es produirà este fi, i

d) El procediment necessari per a restablir el número de connexió previ a la connexió de tarifació addicional.

La informació anterior haurà d'estar disponible de manera clarament visible i identificable.

El que disposa este apartat s'entén sense perjudi del que estableix la normativa de telecomunicacions, en especial, en relació amb els requisits aplicables per a l'accés per part dels usuaris als rangs de numeració telefònica, si és el cas, atribuïts als servicis de tarifació addicional.»

Dos. Els apartats 2, 3 i 4 de l'article 38 de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic es redacten en els termes següents:

«2. Són infraccions molt greus:

a) L'incompliment de les ordres dictades en virtut de l'article 8 en aquells supòsits en què hagen sigut dictades per un òrgan administratiu.

b) L'incompliment de l'obligació de suspendre la transmissió, l'allotjament de dades, l'accés a la xarxa o la prestació de qualsevol altre servici equivalent d'intermediació, quan un òrgan administratiu competent ho ordene, en virtut del que disposa l'article 11.

c) L'incompliment significatiu de l'obligació de retindre les dades de tràfic generades per les comunicacions establides durant la prestació d'un servici de la societat de la informació, prevista en l'article 12.

d) La utilització de les dades retingudes, en compliment de l'article 12, per a fins diferents dels assenyalats en este.

3. Són infraccions greus:

a) L'incompliment de l'obligació de retindre les dades de tràfic generades per les comunicacions establides durant la prestació d'un servici de la societat de la informació, prevista en l'article 12, llevat que haja de ser considerat com a infracció molt greu.

b) L'incompliment significatiu del que estableixen els paràgrafs a) i f) de l'article 10.1.

c) L'enviament massiu de comunicacions comercials per correu electrònic o un altre mitjà de comunicació electrònica equivalent o l'enviament, en el termini d'un any, de més de tres comunicacions comercials pels mitjans al·ludits a un mateix destinatari, quan en estos enviaments no es complisquen els requisits establits en l'article 21.

d) L'incompliment significatiu de l'obligació del prestador de servicis establida en l'apartat 1 de l'article 22, en relació amb els procediments per a revocar el consentiment prestat pels destinataris.

e) No posar a disposició del destinatari del servici les condicions generals a què, si és el cas, se subjecte el contracte, en la forma prevista en l'article 27.

f) L'incompliment habitual de l'obligació de confirmar la recepció d'una acceptació, quan no s'haja pactat la seua exclusió o el contracte s'haja realitzat amb un consumidor.

g) La resistència, excusa o negativa a l'actuació inspectora dels òrgans facultats per a portar-la a terme d'acord amb esta llei.

h) L'incompliment significatiu del que estableix l'apartat 3 de l'article 10.

i) L'incompliment significatiu de les obligacions d'informació o d'establiment d'un procediment de rebuig del tractament de dades, establides en l'apartat 2 de l'article 22.

4. Són infraccions lleus:

a) La falta de comunicació al registre públic en què estiguen inscrits, d'acord amb el que estableix l'article 9, del nom o noms de domini o direccions d'Internet que empren per a la prestació de servicis de la societat de la informació.

b) No informar en la forma prescrita per l'article 10.1 sobre els aspectes assenyalats en els paràgrafs b), c), d), e) i g) d'este, o en els paràgrafs a) i f) quan no constituïska infracció greu.

c) L'incompliment del que preveu l'article 20 per a les comunicacions comercials, ofertes promocionals i concursos.

d) L'enviament de comunicacions comercials per correu electrònic o un altre mitjà de comunicació electrònica equivalent quan en estos enviaments no es complisquen els requisits establits en l'article 21 i no constituïska infracció greu.

e) No facilitar la informació a què es referix l'article 27.1, quan les parts no hagen pactat la seua exclusió o el destinatari siga un consumidor.

f) L'incompliment de l'obligació de confirmar la recepció d'una petició en els termes establits en l'article 28, quan no s'haja pactat la seua exclusió o el contracte s'haja realitzat amb un consumidor, llevat que constituïska infracció greu.

g) L'incompliment de les obligacions d'informació o d'establiment d'un procediment de rebuig del tractament de dades, establides en l'apartat 2 de l'article 22, quan no constituïska una infracció greu.

h) L'incompliment de l'obligació del prestador de servicis establida en l'apartat 1 de l'article 22, en relació amb els procediments per a revocar el consentiment prestat pels destinataris quan no constituïska infracció greu.

i) L'incompliment del que estableix l'apartat 3 de l'article 10, quan no constituïska infracció greu.»

Tres. Modificació de l'article 43, apartat 1, segon paràgraf de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic.

El segon paràgraf de l'apartat 1 de l'article 43 queda redactat com seguix:

«No obstant l'anterior, la imposició de sancions per incompliment de les resolucions dictades pels òrgans competents en funció de la matèria o entitat de què es tracte a què es referixen els paràgrafs a) i b) de l'article 38.2 d'esta llei correspondrà a l'òrgan que va dictar la resolució incomplida. Igualment, correspondrà a l'Agència de Protecció de Dades la imposició de sancions per la comissió de les infraccions tipificades en els articles 38.3 c), d) i i) i 38.4 d), g) i h) d'esta llei.»

Quatre. Modificació de l'article 43, apartat 2 de la Llei 34/2002, d'11 de juliol, de servicis de la societat de la informació i de comerç electrònic.

L'apartat 2 de l'article 43 queda redactat com seguix:

«2. La potestat sancionadora regulada en esta llei s'exercirà de conformitat amb el que estableix respecte d'això en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i en les seues normes de desplegament. No obstant això, el termini màxim de duració del procediment simplificat serà de tres mesos.»

Disposició addicional novena. *Garantia d'accessibilitat per a les persones amb discapacitat i de la tercera edat.*

Els servicis, processos, procediments i dispositius de firma electrònica hauran de ser plenament accessibles a les persones amb discapacitat i de la tercera edat, les quals no podran ser en cap cas discriminades en

l'exercici dels drets i facultats reconeguts en esta llei per causes basades en raons de discapacitat o edat avançada.

Disposició addicional deu. *Modificació de la Llei d'Enjudiciament Civil.*

S'afig un apartat tres a l'article 326 de la Llei d'Enjudiciament Civil amb el tenor següent:

«Quan la part a qui interesse l'eficàcia d'un document electrònic ho demane o s'impugne la seua autenticitat, es procedirà d'acord amb el que estableix l'article 3 de la Llei de Firma Electrònica.»

Disposició transitòria primera. *Validesa dels certificats electrònics expedits prèviament a l'entrada en vigor d'esta llei.*

Els certificats electrònics que hagen sigut expedits per prestadors de servicis de certificació en el marc del Reial Decret Llei 14/1999, de 17 de setembre, sobre firma electrònica, mantindran la seua validesa.

Disposició transitòria segona. *Prestadors de servicis de certificació establida a Espanya abans de l'entrada en vigor d'esta llei.*

Els prestadors de servicis de certificació establida a Espanya abans de l'entrada en vigor d'esta llei hauran de comunicar al Ministeri de Ciència i Tecnologia la seua activitat i les característiques dels servicis que presten en el termini d'un mes des de la mencionada entrada en vigor. Esta informació serà objecte de publicació en l'adreça d'Internet de l'esmentat ministeri amb la finalitat d'atorgar-li la màxima difusió i coneixement.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Reial Decret Llei 14/1999, de 17 de setembre, sobre firma electrònica i totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa esta llei.

Disposició final primera. *Fonament constitucional.*

Esta llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.8a, 18a, 21a i 29a de la Constitució.

Disposició final segona. *Desplegament reglamentari.*

1. El Govern adaptarà la regulació reglamentària del document nacional d'identitat a les previsions d'esta llei.

2. Així mateix, s'habilita el Govern per a dictar les altres disposicions reglamentàries que siguen necessàries per al desplegament i aplicació d'esta llei.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor als tres mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 19 de desembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ